

■ Werk van Tanya Long in haar expositie op het IK-Eiland in Oost-Souburg.

■ Met cyaan en magenta verwijst Tanya Long naar de basiskleuren van de fotografie.

Essentie achter de oppervlakte

Nico Out gaat elke week op zoek naar het beste wat Zeeland op het gebied van beeldende kunst te bieden heeft.

Nico Out

Tanya Long verbindt in haar expositie op het IK-Eiland in Oost-Souburg het zoeken naar de essentie van de fotografie met het zoeken naar het wezen van de werkelijkheid.

Fotografie is in essentie schrijven met licht. Tijdens haar verblijf op het IK-Eiland in Oost-Souburg werkte Tanya Long (New York, 1981) alleen met licht en fotopapier. Dat blijkt genoeg voor gelaagde beelden. Het eerst valt mijn oog op grote, kleurige collages van stroken glanzend papier. Ik zie er twee: de een in groene tinten, de ander in paarse. Ze bestaan uit een diagonaal pa-

troon van stroken fotopapier die soms evenwijdig en soms haaks op elkaar zijn bevestigd. De stroken vertonen nuances. Sommige stukken zijn lichter dan andere. Het zijn sporen van licht, strepen die dwars over de stroken lopen. Kijk ik langer, dan valt op dat elke strook ietsje anders is. Tanya Long lijkt steeds één handeling te hebben verricht bij het belichten van het papier. Maar die is niet zodanig mechanisch dat het effect ervan steeds hetzelfde is. Later hoor ik dat zij een waterpas heeft gebruikt.

Het werkt oogt decoratief, maar blijkt gelaagd en vol betekenis. Net als Mondriaan en vergelijkbare abstract werkende kunstenaars lost Long de tegenstelling tussen orde en chaos, tussen controle en toeval op in een beeld van dynamische harmonie. Maar er is meer. De tinten - technisch noem je ze cyaan en magenta - verwijzen naar de basiskleuren van de fotografie. Cyaan ontstaat bijvoorbeeld door het belichten van fotopapier met een combinatie van magenta en geel. Ook hier zoekt Long dus naar de essentie, de kleuren waaruit alle foto's zijn opgebouwd. Dat zoeken gaat gepaard met het doorbreken van grenzen, het bevragen van codes. Waarom zou een foto altijd rechthoekig moeten zijn en hanteren fotografen vaak standaard formaten? Kan het anders? En kun je foto's op een pure manier ook ruimtelijk gebruiken? Ja, dat blijkt te kunnen. Want ik zie vier 3 meter hoge stroken zwart glanzend fotopapier

die van de wand opbollen waaraan ze bevestigd zijn. Long toont ook een klein reëlf, dat bestaat uit een strook fotopapier waarvan de randen zijn gevouwen zodat ze de ruimte in steken. In dit werk is nog iets boeiends aan de hand. Gewoonlijk zie je op een foto iets wat elders is. Het zwart - ontstaan door het papier lang aan ongefilt licht bloot te stellen - draagt alle kleuren in zich, maar het beeld dat ik door de spiegeling zie, is een vage voorstelling van de ruimte waar ik ben en mezelf. Beeld en plaats vallen samen. Het beeld beschrijft niet, maar is.

Zo werken en zo kijken vraagt aandacht en discipline. Maar dat wordt beloond met een rijke oogst aan ervaringen en gedachten die mij scherp maken. Ze halen mij uit mijn dagelijkse, functionele en oppervlakkige kijken. De grote collages vertellen mij dat het beeld dat je hebt is opgebouwd uit meerdere beelden. De zwarte glanzende stroken verwijzen er naar dat wat je ziet afhangt van het standpunt dat je kiest. En

dat je niet altijd alles kunt zien, hoewel het er wel is. Ik ontdek ook dat de zwarte driehoeken van fotopapier van de negatieve echo zijn van de cyaankleurige collage ertegenover. Het beeld definieert dus ook de ruimte ertussen. Tanya Long raakt op die manier ook de spanning aan tussen wat je ziet en wat er is: er is meer dan je ziet. En hoewel ik de technische procedés van de fotografie ken, blijft het verwonderlijk dat er licht is en lichtgevoelig materiaal. Door alle letterlijke verwijzingen weg te laten verbindt Tanya Long het zoeken naar de essentie van de fotografie met het zoeken naar het wezen van de werkelijkheid en ons waarnemen en kennen ervan. Eenzelfde combinatie van soberheid en rijkdom is te ervaren in de tentoonstelling in het hoekpaviljoen. Daar is een kleine expositie ingericht met werk van Henric Borsten, Piet Dieleman en Dave Meijer.

T/m 23/11. Tanya Long Stichting IK, Vlissingestraat 239a, Oost-Souburg. Za. en zo. 12-17 uur

in beeld